

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2018

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne Tarkastuslautakunta

Jäsenkuntien valtuustoille

Sisältö

1. Puheenjohtajan katsaus	2
2. Tiivistelmä ja johtopäätökset	3
3. Tarkastuslautakunta	4
3.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano	4
3.2. Tarkastuslautakunnan toiminta ja arviointityö	4
3.3. Tilintarkastus	5
4. Vuoden 2017 arviointikertomuksen johdosta tehdyt toimenpiteet	5
5. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018	5
5.1. Hallinto	5
5.2. Taloushallinto	6
5.3. Henkilöstöhallinto	6
5.4. Hyvinvointipalvelut	7
5.5. Terveys- ja vanhuspalvelut	10
5.6. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	13
6. Allekirjoitukset	14

Tarkastuslautakunta 20.5.2019 § 43, liite 1

1. Puheenjohtajan katsaus

Olemme valmistaneet Selänteen yhdeksännen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen. On ollut ilo olla valmistelemassa jo useampaa arviointikertomusta yhdessä lautakunnan jäsenien kanssa. Lautakuntaan on kunnissa onnistuttu valitsemaan motivoituneita jäseniä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys on näköalapaikka, missä parhaiten saa käsityksen koko kuntayhtymän toiminnasta. Onhan tässä vuosien varrella ollut jos jonkinlaisia koukeroita. Ollaan oltu eroamassa Selänteestä ja kynsinhampain pidetty omista toiminnoista kiinni. Varmaan johtuen hallintorakenteesta. Henkilökohtainen mielipiteeni on, että Selänne olisi tarvinnut yhtymävaltuuston, silloin palvelurakenteen muutokset olisi ollut helpompi toteuttaa. Selänne-laiva valmistautui saapumaan satamaan hiljentäen vauhtiaan odottaen makusoten valmistumista. Nyt on käynnistettävä apumoottoritkin ja hyödynnettävä Popster-hankkeen tuomaa tietoa ja ohjattava palvelurakennetta niin kuin makusote olisi toteutunut. Kuinka saisimme kitkettä omaan napaan tuijottamisen ja kehittäisimme Selännettä järkevien palvelurakenteiden suuntaan. Varmaan kuntapäätäjien on otettava lusikka kauniiseen käteen ja tykönään miettiä omia kantojaan. Siitä huolimatta aurinkoisia kesäpäiviä kaikille.

Reisjärvellä 19.5.2019 Esa Hirvinen

2. Tiivistelmä ja johtopäätökset

Kuntayhtymän menot kasvoivat 3,4 milj. edelliseen vuoteen verrattuna ilman rahoitus- ja investointikuluja.

Kuntien taloustilanteiden kiristyessä joudutaan jatkossa edelleenkin toteuttamaan toimintojen tehostamista siten että tarvittavat lähipalvelut pystytään järjestämään edelleen Selänteen kuntien alueella.

**Lähiesimiehillä ei ole tarpeeksi päätösvaltaa.
Henkilöstön sairastavuus ja pahoinvointi huolestuttavaa. Voisiko parantaa johtamiskulttuurin muutoksella?**

Sisäilmaongelmien syyt tulee poistaa ja siten saattaa tilat asianmukaiseen käyttökuntoon.

Kuntayhtymä on muuttuvissa olosuhteissa pystynyt tuottamaan jäsenkuntien lakisääteiset peruspalvelut.

Selänteessä tulee yhtenäistää lukion sekä Koulutuskeskus Jedun opiskelijaterveydenhuoltoa. Voisiko varmistaa resurssien riittävyyden myös maa- ja metsätalouspuolen toimipisteissä?

**Terapiapalveluiden resursointi tulisi tarkistaa vastaamaan todellisia tarpeita.
Painopisteenä tulee edelleenkin olla ennaltaehkäisevä työ.**

Tarvikehankinta vie yhden hoitajan työaikaan 1pv/vko/työyksikkö, koska keskusvaraston hoitajan virka on lakkautettu.

Hammashoitolan kesä- ja joulusulut kannattamattomia. Hammashoito ilman sulkua pääsee parempaan tulokseen. Parantaisi myöskin hammaslääkäreiden rekrytointia.

Vuodeosastojen työntekijöiden perehdytyksen puute aiheuttaa painetta ja vaikuttaa potilasturvallisuuteen.

Työaikakorvauksia annetaan vapaana, vaikka on henkilöstöpula.

Tilintarkastajan suorittama tilintarkastus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, että kuntayhtymän hallintoa ja taloutta on hoidettu lain mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittää, että jäsenkuntien valtuustot pyytävät Selänteen yhtymähallitukselta lausunnon toimenpiteistä, jotka on korostettu värillä syyskuun 2019 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta

3. Tarkastuslautakunta

3.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ovatko valtuustojen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kuntayhtymässä.

Toimikaudeksi 1.6.2017 – 31.5.2021 jäsenkuntien valtuustot ovat valinneet Selänteen tarkastuslautakuntaan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet.

Tarkastuslautakunnan jäsenenä ja varajäsenenä ovat toimineet vuonna 2018:

Varsinaiset jäsenet

Haapajärvi
Vesa Puputti
Sari Vedenpää
tilalle Marja Hiltunen, kvalt 11.6.2018 § 30

Pyhäjärvi
Eeva-Riitta Pappila, pj
Asko Torssonen

Reisjärvi
Esa Hirvinen, varapj
Oili Kiviranta

Varajäsenet

Hilkka Soranta
Jouko Pekonen

Heikki Koski
Mirja Hynninen

Pauli Niemi
Riina Kiiskilä

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet ja sidonnaisuudet on huomioitu.

3.2. Tarkastuslautakunnan toiminta ja arviointityö

Toiminnan ja talouden arviointia varten, lautakunta on jakanut jäsenten kesken palvelulinjojen seurantavastuuta. Jäsenet ovat perehtyneet eri palvelulinjojen toimintaan tutustumiskäyntien ja haastattelujen avulla.

Vuoden 2018 arviointiyöhön liittyen tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2018 aikana 3 kertaa ja kevään 2019 aikana 6 kertaa.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa esittelijänä on toiminut puheenjohtaja. Sihteerinä on toiminut toimistos sihteeri Paula Ilmonen.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2018 talouden ja toiminnan tarkastusta sekä arviointia varten seurannut kuntayhtymän talousarvion ja tilinpäätöksen sekä pöytäkirjojen avulla asetettuja tavoitteita ja niiden toteutumista. Tarkastuslautakunta on suorittanut kuntayhtymän hallinnon jatkuvaa valvontaa jäsenille toimitettujen pöytäkirjojen ja muun materiaalin avulla. Lautakunta ja sen jäsenet ovat kuulleet kuntayhtymän viranhaltijoita toiminnan arvioinnin suorittamiseksi. Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat seuranneet toimintaa myös käymällä eri palvelupisteissä.

Kuntayhtymän lakisääteinen tilintarkastus on suoritettu kuntalain 14. luvun

edellyttämällä tavalla. Tilintarkastus on suunniteltu, toteutettu ja raportoitu tilintarkastuksesta vastanneen JHTT-yhteisön laatujärjestelmän mukaisesti. Tilintarkastaja on noudattanut yhtiön sisäisiä tarkastusohjeita ja laatustandardeja. Tilintarkastuksissa on hyödynnetty kuntayhtymän taloushallinnon ja muita tietojärjestelmiä.

Tarkastusta on tilivuonna kohdistettu tasaisesti kaikille kuntayhtymän vastuualueille. Lautakunta on saanut tietoa myös tilintarkastajalta. Näihin tietoihin perustuen lautakunta on kuntalain 121 §:n mukaisesti laatinut tämän arviointikertomuksen.

3.3. Tilintarkastus

Jäsenkuntien valtuustot ovat valinneet Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tilintarkastusyhteisöksi KPMG Julkishallinnon palvelut Oy:n vuosille 2013 -2017 sekä optiovuosi 2018. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut 1.9.2017 alkaen JHT, KHT Elina Pesonen ja varahenkilönä JHT, KHT Tapio Raappana.

Vastuullinen tilintarkastaja on laatinut vuosittaisen tarkastussuunnitelman 2018. Tilintarkastaja on antanut tarkastuslautakunnalle kaksi raporttia vuoden 2018 tarkastuksista ja tilintarkastuskertomuksen 9.5.2019 vuodelta 2018. Tilintarkastaja on osallistunut kutsuttuna tarkastuslautakunnan kokouksiin.

4. Vuoden 2017 arviointikertomuksen johdosta tehdyt toimenpiteet

Jäsenkuntien valtuustot ovat käsitelleet arviointikertomuksen vuodelta 2017 seuraavasti: Haapajärvi 11.6.2018 § 23, Pyhäjärvi 28.5.2018 § 37, Reisjärvi 19.6.2018 § 35 ja Kärsämäki 29.5.2018 § 25.

Kuntayhtymähallitus on 20.9.2018 § 133 antanut jäsenkunnille lausunnon vuoden 2017 arviointikertomuksessa esiin nostettuihin asioihin.

5. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimuksessa vuodelle 2018 on määritelty toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

5.1. Hallinto

Toimintakertomus antaa vastauksen vuosisopimuksen mukaiseen toimintasuunnitelmaan.

Perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien valtuustot käyttävät yhtäpitävin päätöksin kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Yhtymähallituksen tehtävät määritellään perussopimuksessa.

Kuntayhtymä on tuottaja ja kunnat ovat tilaajina.

5.2. Taloushallinto

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kokonaismenot ilman rahoitus- ja investointikuluja eri toimintavuosina:

v. 2018	75.101.532 euroa
v. 2017	71.703.664 euroa (perustoimeentulotuki siirtynyt Kelalle)
v. 2016	75.481.244 euroa (ei varhaiskasvatusta)
v. 2015	80.785.237 euroa (Kärsämäki ei ole mukana)
v. 2014	91 663 668 euroa
v. 2013	94.226.105 euroa
v. 2012	87.989.409 euroa
v. 2011	81.939.651 euroa
v. 2010	78.406.756 euroa

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan aktiivista, kirjanpitoon perustuva raportointia jäsenkunnille tulee jatkaa.

Talousarvion toteutumisen valvonta kuuluu kuntayhtymän hallitukselle. Yhtymähallituksen hyväksymät talousarvion muutokset on tuotava jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi perussopimuksen mukaisesti riittävän ajoissa tilikauden aikana.

5.3. Henkilöstöhallinto

Henkilöstöraportti on asianmukaisesti laadittu ja antaa oikean asiallisen tiedon henkilöstöstä.

Sisäilmaongelmat ovat kasvaneet.

Sairauspoissaolot ja tapaturmat ovat kasvaneet huomattavasti, johon tulee kiinnittää huomiota.

Hoitohenkilökunnan osaamiskartoitukset on tehty ja kinestetiikan alkeet on käyty. Hoitotyössä on havaittu vuorovaikutteisen johtamisen puutetta.

Varhaisentuenmallia tulisi käyttää sovittujen ohjeiden ja periaatteiden mukaan.

Johtopäätös

Lähiesimiehillä ei ole tarpeeksi päätösvaltaa.

Henkilöstön sairastavuus ja pahoinvointi huolestuttavaa. Voisiko parantaa johtamiskulttuurin muutoksella?

5.4. Hyvinvointipalvelut

Neuvolapalvelut, lastensuojelu ja perhetyö, aikuissosiaalityö, vammaispalvelut ja terapiapalvelut, toteuma netto 14.678.776 euroa (v. 2017 13.869.487 euroa), muutos + 809.289 euroa.

Hallinto, toteutuma netto 536.393 euroa (v. 2017 547.291 euroa) muutos -10.697 euroa.

Hallinnon henkilöstö on palvelujohtaja ja neljä palvelupäällikköä ja neljä palvelusihteeriä.

Hyvinvointipalveluissa painopistealueina olivat hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden järjestäminen Ppky Selänteen palveluina, tuettu asuminen ja asiakkaiden omatoimisuuden tukeminen sekä henkilökunnan hyvinvointi, rekrytointi ja pysyvyys. Jokaisella tehtäväalueella on ollut menossa kehittämishankkeita.

Hallinnon osalta Pyhäjärvelle ja Haapajärvelle haetun lisämäärärahan turvin pysyttiin budjetissa, mutta Reisjärven osalta tuli 0,59% ylitys.

Neuvolapalvelut, koulu/opiskelijaterveydenhuolto, perhekeskustoiminnan sekä lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaalihuoltolain alaisen perhetyön toteutuma netto 1.506.979 euroa (v.2017 1.250.308 euroa) muutos +256.670 euroa.

Neuvolatoiminnan ja koulu- sekä opiskelijaterveydenhuollon palvelujen järjestämisen perusteena ovat olleet Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen antamat ohjeet, joita on seurattu erilaisin kyselyin. Peruspalvelut on ollut tavoitteena järjestää lähipalveluina kaikilla paikkakunnilla mahdollisimman lähellä asiakasta samoin kuin erityistutkimuksetkin. Henkilöstön osalta tavoitteena on ollut mahdollisimman pieni vaihtuvuus vaikka ostopalvelulääkäreitä on jouduttu käyttämään niin neuvolapalveluissa kuin kouluterveydenhuollossakin. Kaiken toiminnan tavoitteena on ollut ennaltaehkäisevän toiminnan kautta tukea perheitä arjessa selviytymisessä.

Toteutumisen osalta määräaikaistarkastukset ovat muodostaneet neuvolatyön selkärangan. Koulu/opiskelijaterveydenhuolto on toteutunut lakisääteisenä ja maksuttomana ennaltaehkäisevänä palveluna. Toimintaterapeuttiressurssien niukkuus on hankaloittanut arviointeja neuvolassa ja kouluilla. Perhekeskustoiminnalla on tuettu vanhempia sekä lapsen kasvua ja kehitystä, perheen arkea ja sosiaalisia verkostoja sekä tarjottu kohtaamispaikka alueen lapsille ja perheille ja näin vahvistettu lasten ja vanhempien osallisuutta. Lapsille ja perheille on tarjottu matalan kynnyksen tukea ja palveluja lapsiperheiden kotipalvelun kautta. Tarvittaessa lapsille on hankittu tukiperheitä, joista edelleenkin on pulaa.

Henkilöstölle on järjestetty hyvinvointi-ilta sekä virkistysiltapäiviä työssäjaksamisen tukemiseksi. Pitkiä sairauspoissaoloja on ollut jonkin verran ja se on aiheuttanut sijaistarpeita. Sisäilmaongelmien kanssa kamppaillaan edelleen monilla kouluilla samoin kuin muissakin vastaanottotiloissa.

Selänteessä ajetaan koko ajan sisään uusia tietokoneohjelmia ja ne vaativat henkilöstöltä aktiivisuutta ja joustavuutta sekä uuden oppimisen tahtotilaa.

Lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut, toteutuma netto 2.534.193 euroa (v.2017 2.163.642 euroa) muutos +370.550 euroa.

Toiminnan tavoitteena on tukea perheiden elämänhallintaa ja vanhempia luomaan lapsilleen mahdollisimman turvallinen elinympäristö. Painopisteenä on ollut ennaltaehkäisevä tuki ja varhainen puuttuminen.

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut ja lastensuojelu on eriytetty omiksi tiimeikseen, mikä on ollut hyvä asia. Suuri osa asiakkaista saa palvelunsa lapsiperheiden sosiaalipalveluista sosiaalihuoltolain mukaisesti ja suuremman tuen tarpeessa olevat lastensuojelusta. Sosiaaliohjaajilla voi olla nyt omia asiakkaita kun aiemmin joka asiakkuudessa on täytynyt olla sosiaalityöntekijä mukana. Lastensuojelu on ollut osana THL:n ”systeemisen lastensuojelun” pilottihanketta. Lastensuojelutyö on muuttunut tiiviimmäksi työskentelyksi perheiden kanssa ja jo nyt on hyviä tuloksia saavutettu; sijoitukset ovat lyhentyneet, on tehty koekotiutuksia ja huostaanottoja on voitu purkaa sekä tarjota vahvaa avohuollon tukea jopa 24/7. Yksi laitossijoituksen purku voi säästää jopa 100 000 euroa vuodessa.

Haapajärvellä on kuitenkin laitossijoitusten tarve ollut nousussa ja samaan aikaan vahvat avohuollon palvelut vaatineet kustannuksia. Lisämäärärahaa on jouduttu hakemaan ja sitä on saatu 200 000 euroa. Sijoitusvuorokausien määrä Pyhäjärvellä ja Reijärvellä on kuitenkin laskenut. Laadukkaat, oikea-aikaiset palvelut ja tarpeen mukaiset lastensuojelupalvelut ovat toteutuneet 95 %.

Henkilöstön osalta kaikki avoinna olleet virat on voitu täyttää pätevillä henkilöillä. Työssä jaksamista on tuettu koulutuksin, virkistyspäivillä ja työnohjauksen avulla.

Aikuissosiaalityö, toteutuma netto 181.801 euroa (v.2017 77.665 euroa) muutos +104.136 euroa.

Aikuissosiaalityön palvelualueet ovat kuntouttava työtoiminta, toimeentulotuki sekä välitystiliasiakkuudet kuntayhtymän alueella. Palvelu toteutetaan lähipalveluna kuntien sosiaalitoimistoissa ja tavoitteena on kehittää ja vahvistaa aikuissosiaalityötä intensiivisemmäksi paljon tukea tarvitsevien asiakkaiden osalta.

Aikuissosiaalityössä on tehty pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömien aktivointia eri yhteistyötahojen ja kuntien kanssa. Kohderyhmän palvelutarpeen arvioinnit ovat lisääntyneet ja arviointeja on tehty yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Henkilöstön osalta avoinna olevat virat on täytetty pätevillä henkilöillä, mutta siitä huolimatta resurssipula vaivaa työmäärään ja kehittämistarpeisiin nähden. Henkilöstöä on työllistännyt asiakkaiden todellisen tuen tarpeen selvittäminen ja toisaalta asiakkaiden oikeuksien toteutumisen varmistaminen. Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen tarve on ollut kasvussa. Budjetissa on pysytty.

Laadukas ja tarpeen mukainen aikuissosiaalityö on toteutunut 90 prosenttisesti. Kehittämistyötä tehdään eri yhteistyötahojen kanssa. Henkilöstö on pätevää, koulutuksia on ollut tarjolla ja virkistyspäiviä pidetty. Talousarviossa on pysytty ja määrärahat ovat riittäneet.

Vammaispalvelut, toteutuma netto 6.689.732 euroa (v.2017 6.671.804 euroa) muutos +17.927 euroa.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kansalaisten kanssa.

Perhehoitoon on panostettu ja uusia perhehoitajia on koulutettu, näin on pystytty tarjoamaan tilapäishoitoa perhehoitona. Kehitysvammahuollon asumispalveluiden asiakkuudet on kartoitettu ja menot kohdistettu oikein. Myös laitoshoidon tarpeen arviointia on tehostettu painottaen ennaltaehkäisevään palveluun. Päivätoimintaa on kehitetty ja tukihenkilö- sekä kaveritoiminta käynnistetty. Haapajärvellä tehostetun palveluasumisen yksikkö Männistökontti siirtyi Espero Care Oy:lle, jonka vuoksi ostopaikkojen lukumäärä lisääntyi ja toisen palveluesimiehen sijaisuutta ei tarvinnut täyttää 1.6. jälkeen. Uutena aloittaneelle omaishoidonohjaajalle siirtyi myös kehitysvammaisten omaishoidonohjaus ja näin käytänteet yhtenäistyivät koko Selänteessä.

Vastuualueen henkilökunta on pääsääntöisesti pysyvää ja täydennyskoulutuksiin osallistuminen on ollut aktiivista. Koko vammaispalveluhenkilökunnalle on järjestetty yhteinen virkistysiltapäivä. Talouden seuranta on ollut aktiivista ja mm. ostopalvelusopimuksia neuvottelemalla uudelleen on puututtu kustannuskehitykseen. Budjetissa on pysytty.

Terapiapalvelut, toteutuma netto 3.229.478 euroa (v.2017 3.158.775 euroa) muutos +70.703 euroa.

Terapiapalveluiden tavoitteiksi on määritelty asiakaslähtöisyys ja tuloksellisuus sekä oikeudenmukaisuus, joita seuraa ja arvioi terapiapalveluiden johtaja. Mittareina ovat palautteet sekä hoitotulokset. Myös toimintokohtaiset käyntimäärät sekä asumispalveluiden hoitopäivät on määritelty toiminnallisiksi tavoitteiksi.

Terapiapalveluiden osalta voidaan todeta, että palvelujen kysyntä kaikilla osa-alueilla on kasvanut ja resurssit ovat huomattavasti alimitoitettut.

Mielenterveyspalvelukäynneistä osa on siirtynyt psykiatriselle kotikuntoutustiimi Kirsikalle. Ostopalvelu- ja tehostetun palveluasumisen hoitopäivät ovat ennakoitua suuremmat uusien palveluntarvitsijoiden määrän lisääntymisestä johtuen.

Johtopäätös

Selänteessä tulee yhtenäistää lukion sekä Koulutuskeskus Jedun opiskelijaterveydenhuoltoa. Voisiko varmistaa resurssien riittävyyden myös maa- ja metsätalouspuolen toimipisteissä.

Lastensuojelun, lastenvalvojan tehtävät ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut vastuualueella kehittämisen suunta on ollut varsin hyvä, joskin jatkossa tulee varata riittävät taloudelliset resurssit lastensuojeluun.

Terapiapalveluiden resursointi tulisi tarkistaa vastaamaan todellisia tarpeita. Painopisteenä tulee edelleenkin olla ennaltaehkäisevä työ.

5.5. Terveys- ja vanhustalvet

Hallinto, vastaanottopalvelut, täydentävät palvelut, ensihoito, kuntoutus, työterveyshuolto, suun ja hampaiden terveydenhuolto, erikoissairaanhoido, kotiin annettavat palvelut, vuoroheito, päivätoiminta ja omaishoitto, asumispaalvelut, vuodeosastot.

Toteutuma netto 49.096.257 euroa (v. 2017 46.065.860 euroa) muutos +3.030.397 euroa.

Hallinto, toteutuma netto 662.640 euroa (2017 1.123.201 euroa) muutos -460.561 euroa.

Potilaan hoidossa tapahtuvia vaaratilanteita ja läheltä piti tilanteita seurataan ja käsitellään yksiköittäin ja ne kirjataan Haipro-järjestelmään. Navisec-tietosuojat ja tietoturvakoulutukset tehdään vuosittain. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti.

Vastaanottopalvelut, toteutuma netto 4.262.125 euroa (v. 2017 3.240.877 euroa) muutos +1.021.248 euroa.

Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalveluiden tarjoaminen Selänne alueen asukkaille, edistää terveyttä sekä ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia. Alueella olevat hyvin toimivat akuuttivuodeosastot pystyvät tarjoamaan laadukkaita ja kattavia jatkohoitopalveluja. Asukkaille järjestetään perusterveydenhuollon palvelut ja perustason erikoissairaanhoidtoa.

Lääkäritilanne on ollut Reisjärvellä haasteellinen, Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä kohtalainen. Lääkäripalveluita on jouduttu hoitamaan ostopalveluina, mikä on nostanut kustannuksia. Tämä aiheuttaa asiakkaan kannalta haitallisia lyhyitä hoitosuhteita. Päivystävien lääkäreiden vaihtuvuus ja heidän perehdyttäminen vaati henkilöstöltä suuren työpanoksen. Klinik-sähköinen ajanvaraus otettu käyttöön, joka on todettu hyväksi. Klinik yhteydenottoja on ollut 1132 vastaanotolle, eli 6,2% yhteydenotoista on ollut sähköisiä.

Vuodeosastot, toteutuma netto 4.287.214 euroa (v. 2017 3.883.599 euroa) muutos +403.615 euroa.

Akuuttivuodeosastojen käyttöaste on laskenut. Vain lääketieteellistä akuuttihoitoa tarvitsevat potilaat hoidetaan vuodeosastolla. Kotiutushoitaja ja kotikuntoutustiimi tekevät työtä vuodeosastojen kanssa, jolloin asiakas saadaan oikeaan paikkaan oikea aikaisesti.

Täydentävät palvelut, toteutuma netto 1.283.335 euroa (v. 2017 1.139.611 euroa) muutos +143.724 euroa.

Laboratorio, näytteiden analysointia tehdään Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä.

Suoritteet ovat alittaneet talousarvion.

Röntgen toiminut suunnitellusti, suoritteet ovat alittaneet talousarvion.
Magneettikuvauksia on toteutunut 611 kpl (v. 2017 563 kpl).

Väline- ja laitoshuolto on toteutunut suunnitellusti.

Keskusvarasto, hoitotarvikkeissa ollaan PPSHP:n varastoasiakkaana.
Hoitotarvikeostot: 1.458.858 euroa (v. 2017 1.365.220 euroa) muutos +93.638 euroa.

Kuntoutus, toteutuma netto 894.469 euroa (v. 2017 889.642 euroa).
Kuntoutuksessa on aktiivisesti lisätty ryhmätoimintaa.
Puhe- ja toimintaterapia palveluja järjestetään palveluja tarvitseville.

Ensihoito, toteutuma netto 981.160 euroa (v. 2017 847.160 euroa) muutos +134.000 euroa.
Ensihoito suoritetaan sairaanhoitopiirin palveluna.

Työterveyshuolto, toteutuma netto 33.666 euroa (v. 2017 28.336 euroa).

Työterveyspalvelut on pystytty antamaan koko kuntayhtymän alueella sekä Kärsämäen kuntaan. Työterveyslääkäri ostopalveluna on lisännyt kustannuksia.
Käytössä etälääkäripalvelut.
Laatukäsikirja on tehty ja käytössä.

Suun ja hampaiden terveydenhuolto, toteutuma netto 1.247.764 euroa (v. 2017 1.135.888 euroa) muutos +111.876 euroa.

Palveluasumisen ja kotihoidon asiakkaiden hammashuoltoon tulee satsata.

Hammaslääkärien virkoja on täytetty vakinaisilla- ja määräaikaisilla virkasuhteilla sekä ostopalvelulla. Lääkäri vajausta kuitenkin ilmenee. Vastaavan hammaslääkäriin virka täytetty kokoaikaisesti.
Hammashoitajia on minimi määrä joten se asettaa oman haasteensa.
Erikoishammaslääkäriin palveluja saa Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Hoitotakuu on toteutunut.

Erikoissairaanhoito, toteutuma netto 20.519.376 euroa (v. 2017 20.098.061 euroa) muutos +421.315 euroa.

Dialyysiyksikkö, toteutuma netto 169.072 euroa, (v.2017 342.633 euroa) muutos - 173.561 euroa.

Hoitopäivät: v. 2018 1574 pv (v.2017 1713 pv). Dialyysi palveluja annetaan myös Selännealueen ulkopuolisille asiakkaille.

Kotiin annettavat palvelut, toteutuma netto 6.290.008 euroa (v.2017 5.540.874 euroa) muutos +749.134 euroa, ei sisällä omaishoitoa, perhehoitoa ja päivätoimintaa, koska ovat omissa taulukoissa.

Kotihoidon tehtävänä on tukea, avustaa asiakasta niissä toiminnoissa, joista hän ei selviä omin avuin. Painopisteenä on yli 75-vuotiaiden kotona asumisen turvaaminen kotiin annettavia ja kotona asumista turvaavia palveluja kehittämällä. Palvelutarpeen arviointi perustuu yhteisesti hyväksytyihin kriteereihin ja yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Kotihoidossa on siirrytty HILKKA -toiminnanohjausjärjestelmässä optimointiin, jolla pyritään saamaan mahdollisimman toimiva työpäivän organisointi henkilökunnalle ja sitä kautta mahdollistetaan asiakkaalle riittävästi aikaa. Tavoite optimoinnissa valtakunnallisesti on, että 60 % työajasta olisi asiakastyötä, Selänteessä luku on n. 53 % eli tehostamisen tarvetta vielä on.

RAI -arvio (asiakkaan toimintakyvyn arviointi) on kaikissa jäsenkunnissa ajan tasalla. Tämä järjestelmä on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin sekä hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen. Toimintakyvyn arviointi pyritään tekemään puoli vuosittain.

Vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito,

toteutuma netto 2.298.548 euroa (v.2017 2.013.426 euroa) muutos +285.122 euroa.

Asumispalvelut, toteutuma netto 6.335.950 euroa (v.2017 6.125.182 euroa) muutos +210.768 euroa.

Uutena toimintana asumispalveluissa on perhehoito, joka toimii nyt kaikissa Selänten kunnissa. Se toimii omaishoidon tukena ja sitä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin tavoitteena saada lisää perhehoitajia Selänten alueelle.

Johtopäätös

Selänne tarjoaa hyvät ja laadukkaat palvelut ja resurssit ovat riittävät.

Tarvikehankinta vie yhden hoitajan työaikaa 1pv/vko/työyksikkö, koska keskusvaraston hoitajan virka on lakkautettu.

Hammashoitolan kesä- ja joulusulut kannattamattomia. Hammashoito ilman sulkua pääsee parempaan tulokseen. Parantaisi myöskin hammaslääkäreiden rekrytointia.

Vuodeosastojen työntekijöiden perehdytyksen puute aiheuttaa painetta ja vaikuttaa potilasturvallisuuteen.

5.6. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Toteutuma netto 1.149.310 euroa (v.2017 1.048.509 euroa) muutos +100.801 euroa.

Hallinto, toteutuma netto 120.335 euroa (v.2017 76.479 euroa) muutos +43.656 euroa.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on saavutettu.

Ympäristöjohtajan hakeutuessa naapuripitäjään töihin, tehtävät on hoidettu loppuvuoden sijaisjärjestelyin.

Eläinlääkäripalveluissa yhteisvastaanoton käynnistyminen oli suurimpia muutoksia toiminnassa. Se on saanut lyhyen toimintajakson aikana jo paljon positiivista palautetta asiakkailta.

Pieneläinten röntgenlaitteen hankinta on tullut palautteissa esille.

Ympäristöterveysvalvonta on jatkanut aktiivista osallistumista Selänteen ja kuntien sisäilmatyöryhmien toimintaan.

Johtopäätös

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut on kaikkienensa toiminut hyvin.

6. Allekirjoitukset

Pyhäjärvellä 20. toukokuuta 2019

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tarkastuslautakunta

Esa Hirvinen
puheenjohtaja

Oili Kiviranta

Vesa Puputti
varapuheenjohtaja

Márja Hiltunen

Eeva-Riitta Pappila

Asko Törssonen